

§ 7**Ny grundskola på Betongblandaren 13**

Förslag till utredningsbeslut

Beslut

1. Utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att av SISAB beställa upprättandet av en avsiktsförklaring med fastighetsägaren till Betongblandaren 13 i Mariehäll, med en indikativ hyra första året enligt sekretessbilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att i det fall projektet inte genomförs ersätta SISAB för utredningskostnader om max 1,8 mnkr.
3. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till inriktningsbeslut.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 24 november 2021, dnr 2.6.3–7944/2019.

Utbildningsförvaltningen föreslår en inhyrning av en ny permanent grundskola i fastigheten Betongblandaren 13, för att möta det växande elevunderlaget till följd av bostadsbyggnationen i Mariehäll. En privat fastighetsägare uppför en skolbyggnad för årskurs F-6 med plats för 630 grundskoleelever med SISAB som hyresgäst i förstahand och utbildningsnämnden som hyresgäst i andrahand. Inhyrningen planeras ersätta Adolfsbergsskolans lokaler, med en kapacitet på 700–800 elevplatser, som har ett tidsbegränsat bygglov till år 2030.

Utbildningsnämnden förslås ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att av SISAB beställa upprättandet av en avsiktsförklaring (Letter of intent, LOI) med fastighetsägaren, med målsättning om inhyrning i minst 15 år. Ett LOI är inte juridiskt bindande utan är handling som skriftligen beskriver parternas gemensamma vilja och mål som upprättas för parternas gemensamma nytta. Den ekonomiska risken för

utbildningsnämnden uppgår i detta skede till maximalt 1,8 mnkr i utredningskostnader, om inhyrningen av skolan inte blir av.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samråd med grundskoleavdelningen, samt i dialog med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Bromma stadsdelsförvaltning och SISAB.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 7 december 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att av SISAB beställa upprättandet av en avsiktsförklaring med fastighetsägaren till Betongblandaren 13 i Mariehäll, med en indikativ hyra första året enligt sekretessbilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att i det fall projektet inte genomförs ersätta SISAB för utredningskostnader om max 1,8 mnkr.
3. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till inriktningsbeslut.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår att utbildningsnämnden beslutar att:

1. avslå utbildningsförvaltningens förslag till beslut,
2. uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda möjligheterna att inrätta en ny grundskola i Mariehäll i egen regi,
3. samt att därutöver anföra följande.

I den grönbå budgeten kan vi läsa att staden ska se till att privata företag köper och investerar i så kallade samhällsfastigheter, alltså skolbyggnader, förskolebyggnader, idrottshallar, äldreboenden etc. Syftet med privatiseringen av samhällsfastigheter är, enligt den moderatledda majoriteten, att minska stadens låneskuld.

Tvärt emot vad den moderatledda majoriteten verkar tro så är det dock mycket billigare för kommunen att låna pengar för att själv bygga och äga, jämfört med att låta privata företag bygga och sedan hyra ut till kommunen.

Kommuninvest har nyligen analyserat de ekonomiska konsekvenserna av detta i sin rapport Att äga eller hyra sina verksamhetslokaler – hur ser kalkylerna ut i kommunsektorn? (2021-04-14). Den centrala slutsatsen i rapporten är att det finns tydliga ekonomiska motiv för att välja äga-alternativet. Det är ekonomiskt mer fördelaktigt att äga fastigheten. Kommuninvest höjer också ett varningens finger till dem som överväger att hyra från privata aktörer eftersom dessa beslut får stora ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser över lång tid. De menar att inför sådana här beslut måste ordentliga kalkyler tas fram som analyserar och synliggör de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna.

I Osby kommun, som leds av Centerpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, har de gjort en noggrann analys av sitt fastighetsbestånd och kommande behov. Kalkylen visade tydligt: under 30 år blir det ungefär dubbelt så dyrt att hyra sina fastigheter jämfört med att äga dem själv. Niklas Larsson (C), kommunstyrelsens ordförande i Osby, säger till Dagens Nyheter att han avfärdar idén för en kommun att hyra äldreboenden, skollokaler och ishallar istället för att äga dem,

”det finns inga fördelar med att hyra, om det inte bara gäller en tillfällig lösning. Sunt bondförnuft är vad som gäller” (Vi i Osby har bestämt att äga våra fastigheter själva, 2021-05-28).

Det här är första gången under den här mandatperioden som en privat aktör ska bygga en skola som sedan staden hyr sig in i över en lång period. Till synes framstår det som en bra affär för staden eftersom man slipper investeringskostnaden men en lång tidshorisont kan det handla om en fördyrning på flera miljarder för Stockholms stad för varje ny skola som staden hyr från en privat aktör istället för att bygga själv.

Skolplanering i området Mariehäll hanteras undermåligt av den grönbå majoriteten. I slutet av förra mandatperioden togs det fram en plan för området där en F-9 för 900 elever fanns med. Men av något skäl kom processen inte längre än ett Start-PM. Utgångspunkten för staden när vi bygger nya skolor ska vara att vi bygger F-9 eftersom vi vet att en sammanhållen skolgång är bättre för både elever, vårdnadshavare och personalen i skolan. Trots kommer området nu få en uppsplittrad skolstruktur med en separat grundskola upp till årskurs sex och en skild högstadieskola. Det är mycket olyckligt.

Vi föreslår därför att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att utreda möjligheten att bygga en ny F-6 skola i egen regi istället för att hyra av en privat aktör. Vi vet att det är ekonomiskt gynnsamt för staden. Skolplaneringen måste ske utifrån vad som ger bäst skolstruktur och vad som är ekonomiskt hållbart för staden – inte utifrån en ideologisk iver att privatisera stadens skolbyggnader.